ninera. Referát priniesol nové poznatky hlavne z oblasti používania vodného skla sodného na výrobu a ladenie dosiek korpusov tohto slovenského hudobného nástroja. Aj nasledujúci príspevok *Jarabina vtáčia ako alternatívna drevina honduraského palisandra vo výrobe hudobných nástrojov* od autorov Anny Danihelovej a Martina Čulíka radíme do oblasti hudobnej akustiky a materiálového výskumu. V tomto príspevku sme sa dozvedeli viac o možnej náhrade exotickej dreviny honduraského palisandra jarabinou vtáčou hlavne na základe porovnania fyzikálno--akustických charakteristík týchto drevín. Miloš Gejdoš a Jozef Suchomel predniesli príspevky *Nová norma – drevo na výrobu hudobných nástrojov* a *Analýza potenciálu drevnej suroviny na výrobu hudobných nástrojov*. Ako sme sa z tohto príspevku dozvedeli, na Slovensku sme, na rozdiel od vyspelých krajín, dodnes nepristúpili k profesionálnemu vyhľadávaniu v lesnom poraste a triedeniu potenciálne sa vyskytujúceho rezonančného dreva (ako aj javora horského a ostatného dreva na výrobu hudobných nástrojov). Prvý deň konferencie ukončila viac hudobne orientovaná zaujímavá prednáška *Dvanáct čistých kvint v Bachově nerovnoměrně temperovaném ladění prezentovaných počtem vznikajících interferenčních rázů* od Karla Irmanna. Výsledkom jeho výskumu je určenie, resp. vypočítanie rázov pre jednotlivé intervaly celého ladenia, ktoré z pohľadu autora mohol používať J. S. Bach.

Do pomyselného hudobného tematického bloku konferencie radíme aj niekoľko prednášok z nasledujúcich dní konferencie. Medzi také patrí aj príspevok Andreja Štafuru a Štefana Nagya, ktorý odznel počas druhého dňa konferencie pod názvom *Zvukový rezultát historických organov v kontexte organových menzúr*. Prezentovaný príspevok obsahoval prehľadné poznatky o výskyte tohto kráľovského hudobného nástroja, aj s píšťalami a ich menzúrami, vo vybraných lokalitách slovenských kostolov. Po ňom nasledoval príspevok Marka Friča *Hodnocení rezonance hlasu žen*, v ktorom nám predstavil svoj najnovší výskum, resp. metodiku a z nej prameniace zaujímavé výsledky. Predposledným príspevkom z oblasti hudobnej akustiky bola prednáška Jany Dolejší, Jana Dolejší, Ivety Šturmovej a Ladislava Pouzara pod názvom *Akustika rokokového divadla v zámku ve Weitře*. V uvedenom príspevku sme sa dozvedeli o jednotlivých akustických charakteristikách priestoru tohto malého divadla. Záverečný príspevok od Jakuba Kasprzyk a Marie Kowal pod názvom *Resonance Wood in Violin Construction* priniesol informatívne poznatky o vplyve rezonančného a iného dreva na kvalitu jednotlivých častí huslí v súvislosti s fyzikálno-mechanickými vlastnosťami dreva.

Na konferencii vo Zvolene odzneli okrem príspevkov z oblasti hudobnej akustiky aj referáty, ktoré sú už mimo danej oblasti a ktoré budú predmetom hodnotenia iných vedných odborov ako je muzikológia. Napriek tomu, alebo práve preto prinieslo toto stretnutie odborníkov z viacerých vedných oblastí, ale s rovnakým predmetom bádania najmä z interdisciplinárneho pohľadu množstvo podnetných informácií a ponúk na spoluprácu. Na záver je potrebné poďakovať sa hlavným organizátorom konferencie *Material – Acoustics – Place 2013* za príjemné prostredie, vynikajúcu organizáciu, pripravený zborník, ale aj za bezprostredné prijatie.

Andrej Štafura

Jozef Kresánek – inšpiratívna osobnosť slovenskej hudobnej kultúry. Medzinárodná muzikologická konferencia, Bratislava, 9. – 11. októbra 2013

V roku 2013 si muzikologická obec pripomína sté výročie narodenia univ. prof. PhDr. Jozefa Kresánka, DrSc. (1913 – 1986) a pri tejto príležitosti sa v rámci festivalu Bratislavské hudobné slávnosti 2013 uskutočnila medzinárodná konferencia s názvom *Jozef Kresánek – inšpiratívna osobnosť slovenskej hudobnej kultúry*. Podujatie sa uskutočnilo v dňoch

9. až 11. októbra 2013 v priestoroch Filozofickej fakulty Univerzity Komenského a organizačne sa na jeho usporiadaní podieľala Katedra hudobnej vedy FiF UK v spolupráci so Slovenskou muzikologickou asociáciou pri SHÚ a Základnou umeleckou školou Jozefa Kresánka.

Popri tvorivom odkaze Jozefa Kresánka sa v rámci konferencie venovala pozornosť aj jeho dvom najvýznamnejším odchovancom a spolupracovníkom – Miroslavovi Filipovi (1932 – 1973) a Petrovi Faltinovi (1939 – 1981). Počas troch dní vystúpilo na konferencii 27 prednášajúcich a popri účastníkoch z domácich inštitúcií (Katedra hudobnej vedy FiF UK, Bratislava; Ústav hudobnej vedy SAV, Bratislava; Katedra kompozície a dirigovania FMU AU, Banská Bystrica; Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, Bratislava; Katedra vied o umení FF PU, Prešov; Katedra matematiky FPV UMB, Banská Bystrica; Katedra teórie hudby HTF VŠMU, Bratislava; Katedra hudby FHV ŽU, Žilina) sa konferencie zúčastnili aj kolegovia z Čiech (Ústav hudební vědy FF MU, Brno; Etnologický ústav AV ČR, Praha; Katedra muzikologie FF UP, Olomouc; Ústav hudební vědy FF KU, Praha).

Podujatie otvoril Prof. PhDr. Jaroslav Šušol, PhD., dekan Filozofickej fakulty UK, ktorý poukázal na dôležité postavenie Jozefa Kresánka nielen ako pedagóga na Katedre hudobnej vedy, ale aj ako jednej z popredných osobností v histórii celej Filozofickej fakulty. V úvodnom slove Prof. PhDr. Ľubomír Chalupka, PhD., ako organizačný a koncepčný garant konferencie vyzdvihol Kresánkov prínos nielen na poli pedagogickom, ale aj vedeckom a organizačnom, ktorý mal zásadný dopad na formovanie rôznych oblastí hudobnej vedy. Mgr. art. Ladislav Kačic, PhD, predseda Slovenskej muzikologickej asociácie vo svojom príhovore predstavil pripravovaný projekt ku Kresánkovmu výročiu, ktorým je vyhotovenie a inštalácia pamätnej tabule na jeho rodnom dome v Čičmanoch. Na záver úvodných príhovorov zástupcov spoluusporiadateľských organizácií Anna Gondášová, riaditeľka ZUŠ Jozefa Kresánka priznala, že niesť v názve školy meno tejto významnej osobnosti slovenskej hudobnej kultúry (za mimoriadne výsledky práce od roku 1999) je pre všetkých jej zamestnancov veľkou cťou, ale aj záväzkom v zmysle sprostredkovania Kresánkovho symbolického odkazu študentom v podobe trpezlivosti, pochopenia, dobrotivosti a vštepovania lásky k poznaniu hudby a jej histórie.

Konferencia bola koncipovaná do piatich tematických okruhov. V prvom okruhu zameranom na genézu a kontexty formovania osobnostného profilu Jozefa Kresánka boli prednesené príspevky Ľubomíra Chalupku (*Črty komplexity tvorivého odkazu Jozefa Kresánka*), JiříhoVysloužila (*Vzpomínky na Jozefa Kresánka – přímé souvislosti a paralely s myšlením a vplyvy*), Ladislava Burlasa (*Osobné spomienky na prof. Jozefa Kresánka*) a Vladimíra Fulku (*Kresánkov koncept hudobného myslenia – medzi historizmom a systematikou*).

Druhý tematický okruh sa zameriaval na štruktúru, reflexiu a paralely Kresánkovho vedeckého odkazu a priniesol príspevky Hany Urbancovej (*Jozef Kresánek ako etnomuzikológ*), Ľubomíra Tyllnera (*Jozef Kresánek – stálá inspirace*), Jany Lengovej (*Vrstovník Jozefa Kresánka – Ernest Zavarský*), Marty Hulkovej (*Poňatie disciplíny „hudobná historiografia" u Jozefa Kresánka a jeho žiaka Richarda Rybariča*), Terézie Ursínyovej (*Dejiny hudby Jozefa Kresánka z roku 1942 ako dejiny hudobnej invencie*), Nade Földváriovej (*Tajomstvo jednoduchosti*), Ladislava Kačica (*Kresánkova monografia „Melodiarium Anny Szirmay-Keczerovej"*) a Slávky Kopčákovej (*Kresánkova koncepcia hudobnej estetiky – od inklinácie k systému*).

V treťom tematickom okruhu, ktorý sa týkal skladateľského a pedagogického diela Jozefa Kresánka odzneli príspevky Věry Vysloužilovej (*Novákova škola – geneze, žáci, vztahy a paralely*), Lenky Křupkovej (*Vítězslav Novák v hodnocení svého žáka Jozefa Kresánka*), Vladimíra Zvaru (*Jozef Kresánek a slovenská hudobná moderna*), Yvetty Kajanovej (*Hudobné dielo a nová generácia muzikológov od čias prof. Jozefa Kresánka*), Juraja Bubnáša (*Neskorá komorná tvorba Jozefa Kresánka*), Petra Daněka (*Musica Rudolphina – mezinárodní projekt spolupráce ve výzkumu hudební*

kultúry vrcholné renesance) a Veroniky Madaraszovej (*Zborník Jána Fabricza*).

V poradí štvrtom okruhu sa pozornosť príspevkov preniesla na osobu Miroslava Filipa – priekopníka nových bádateľských pohľadov a interdisciplinárnych postupov. Prezentované boli referáty Beloslava Riečana (*Matematika ako súčasť slovenskej kultúry*), Markéty Štefkovej (*Teória harmónie Miroslava Filipa ako metodologické východisko štrukturálno-významovej analýzy hudby 20. storočia*) a Evy Ferkovej (*Ku významu hudobných tvarov a vzťahov v poňatí M. Filipa a P. Faltina*).

Tematikou záverečného okruhu bola osobnosť muzikológa Petra Faltina a s ňou spojené príspevky Jarmily Doubravovej (*Experimenty 60. let v oblasti reflexe hudby*), Marka Žabku (*Faltinove postoje voči emancipácii zvukovosti v estetike Novej hudby: od avantgardy k estetickému humanizmu*), Tatiany Pirníkovej (*Peter Faltin a jeho cesta za poznaním*), Renáty Beličovej (*Od hudby k zvuku – predzvesť metodologického obratu*) a Zuzany Cenkerovej (*Melodické očakávania a ich manipulácia v reálnom čase*).

Sprievodné podujatie konferencie tvoril koncert žiakov participujúcej základnej umeleckej školy, na ktorom v Moyzesovej sieni odznelo celkovo 7 skladieb. Tie pochádzali z jubilantovej skladateľskej tvorby, ako aj zo *Zbierky tancov a piesní Anny Szirmayovej-Keczerovej*, ktorej pramenno-kritické vydanie z roku 1967 Jozef Kresánek inicioval a sám aj editorsky pripravil. Účastníci koncertu si tak mohli vypočuť napríklad *Klavírne trio*, ktoré bolo Kresánkovou absolventskou prácou zo štúdia na majstrovskej škole v Prahe u Vítězslava Nováka, či niekoľko historických mazuriek a hajdúchov, ktoré priblížili atmosféru šľachtických rezidencií 18. storočia.

Konferencia bola zorganizovaná na vysokej úrovni a mrzieť môže iba absencia niektorých pôvodne plánovaných referujúcich, ktorí museli svoju účasť z viacerých objektívnych dôvodov odrieknuť. Podujatia sa aktívne, ale aj pasívne zúčastnilo viacero generácií. Tí mladší sa už, žiaľ, s Kresánkom, resp. Filipom a Faltinom nestihli osobne zblížiť, preto viaceré vyznania z úst reprezentantov starších generácií v diskusiách medzi príspevkami týkajúcimi sa nielen profesionálnych vlastností, ale aj veľkého ľudského rozmeru týchto osobností, mohli byť práve pre nich motiváciou do ďalšej práce a štúdia.

V záverečnej diskusii padlo nejedno slovo o tom, aby sa už konečne zrealizoval možno ešte stále nepochopiteľne neuskutočnený preklad Kresánkovej trilógie, Filipovho súborného diela či Faltinovej publikačnej činnosti z obdobia, keď už žil v emigrácii. Tvorivý odkaz týchto troch veľkých postáv slovenskej muzikológie by sa tak mohol lepšie šíriť najmä do zahraničia, keďže obsahovo a kvalitatívne svoje miesto v tomto kontexte nepochybne má.

Michal Ščepán